

5ይ ዘበን መበል 12 ስሩዕ ጉባኤ ቤት ምክር ክልል ትግራይ ኣብ እዋናዊ ሃገራውን ክልላውን ጉዳያት ኣመልኪቱ ዘሕለፎም ውሳኔታት

ብመሰረት ደንቢ ቁፅሪ 58/2002 ዓ.ም ኣሰራርሓን ስነ ምግባርን ቤት ምክር ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ንምውሳኔ ተመሓይሹ ዝወፀ ደንቢ ዓንቀፅ 26 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ልዕልነት ሕገ መንግስቲ ፌ.ዴ.ሪ.ኢ. ንክክበር ብቤት ምክር ብ/ክ/መ/ትግራይ ዝተመሓላለፈ ውሳኔ (Resolution) ቁፅሪ 02/2010 ህዝቢ ትግራይ ብመሪሕ ውድቡ ህወሓት/ኢህወዴግ እናተመርሐ ምስ መላእ ብሄራት፣ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ብሓባር ብምጵን ብዘካየዱ ቃልስን ዝኸፈሎ መሪር መስዋእትነትን ንውልቀ መላኺ ወተሃደራዊ ስርዓት ደርግ ድሕሪ ምስዓሩ ዘላቂ ሰላምን ውሕስንኡ ዘተኣማምን ዴሞክራሲን ንክሰፍን፣ ቁጠባውን ማሕበራውን ዕቤት ንክረጋገፅ፣ ኣብ ማዕርነትን ዴሞክራሲያዊ ሕብረ-ብሄራዊ ሓድነትን ዝተመስረተ ሓደ ፖለቲካውን ኢኮኖሚያውን ማሕበረ-ሰብ ንክህነፅ ብዝነበሮን ዘለዎን ራእይ ኣብ ምትካል ሕገ መንግስትን ሕገ መንግስታዊ ስርዓትን ዘይትካእ እጃሙ ዘበርከተን ኣብ ምብርካት ዝርከብን ምጵኑ፤ ህዝቢ ትግራይ ብመሪሕ ውድቡ ህወሓት/ኢህወዴግ እናተመርሐ ኣብ ዝሓለፉ 27 ናይ ቃልስን ዓወታትን ዓመታት ምስ መላእ ብሄራት፣ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ብሓባር ኮይኑ ኣብ ዘካየዱ ናይ ሰላም፣ ዴሞክራሲን ልምዓትን ቃልሲ ኣዝዩ ዘብህግን ዓለም ዝመስከረሉን ኩለመዳይ ዓወታት ብምምዝጋቡ ኢትዮጵያ ከም ሃገር ኣንፀላልይዎ ዝነበረ ጉዕዞ ቁልቁለት ሓደጋ ምብትታንን ኣብ ምድሓን ርኡይ ተራ ዝነበሮ ህዝቢ ምጵኑ፤ ኣብ ዝሓለፉ ክልተ ሰለስተ ዓመታት ብሰንኪ ኣብ ፌደራል ኮነ ኣብ ክልላት ብኣውርኡ ኣብ

መሐውር መንግስትን ንዕኡ ዝመርሕ ውድብን ዝተፈጠሩ ውሽጣዊ ፀገማት ዝተጀመሩ ኩለመዳያዊ ዓወታት እናተሰናኸሉ ብቐንዱ ድማ ሰላምን ድሕንነትን ብሄራት፣ ብሄረ-ሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ኣብ ሓደጋ እናወደቐ ብምምፅኡ ኢህወዴግ ከም ግንባር ኮነ ኣብ ውሽጡ ዘለዎ ኣሓት ውድባት ብመሰረት ዘካየድኦ ዓሚቕ ገምጋማት ናይ መፍትሒ ኣንፈታት ተነጊሮም ናብ ምንቅስቓስ ዝተኣተወ ምዃኑ፤

ኢህወዴግ ከም ግንባር ኮነ ኣሓት ውድባት ጎኒ ጎኒ ገምጋማዊ ስራሕቲ ፀገማት ካብ ስሮም ንምምሓው ናብ ምንቅስቓስ ኣብ ዝተሰጋገርሉ እዋን ንሕገ መንግስትናን ሕገ መንግስታዊ ስርዓትናን ኣብ ሓደጋ ዘውድቑ ብኣተሓሳስባን ብተግባርን ዝግለፁ ፀገማት እናተርአዩን ካብ እዋን ናብ እዋን እናገደዱን ይመፅኡ ምህላዎም፤ ኣብ ልዕሊ ሕገ መንግስትናን ሕገ መንግስታዊ ስርዓትናን ይፍፀሙ ካብ ዘለዉ ጥሕሰታት ውሱን መርኣይታት ንምጥቃስ ዝኣክል፡-

ሀ) ንማዕርነትን ሕውነትን ብሄራት፣ ብሄረሰባት፣ ህዝብታትን ሃይማኖታትን ዝውክል ሕገ መንግስታዊ ኣፍልጦ ዝተወሃቦ ሰንደቕ ዕላማ ፌ.ዴ.ሪ.ኢ. ኣብ ኣደባባይት ከይተረፈ ብዘይ ኣግባብ ብዘይሕጋዊ ባንዴራታት እናተተከኦ፣ እናተቐደደ፣ እናተጉሓፈ፣ እናተራኸሰን እናተቐፀለን ምርኣይ ዕለታዊ ፍፃመ እናኾነ ምምፅኡ፤

ለ) ኣብ ብዙሓት ከባቢታት ሃገርና ዜጋታት ካብ ቦታ ናብ ቦታ ተንቀሳቂሶም ንምንባር፣ ንምስራሕ፣ ንብረት ንምፍራይ ዘለዎም ሕገ መንግስታዊ መሰል እናተጥሓሰ ብሄር ተኮር መጥቃዕቲ እናተፈፀሞምን እናተፈናቐሉን ምርኣይ ልሙድ ተግባር እናኾነ ምምፅኡ፤

ሐ) ንሕገ መንግስታዊ ስርዓት ፌደራሊዝም ብዝገባእ መንገዲ ሕቶ መንነትን ወሰን-ምምሕዳርን ምክንያት ዝገበረ ጎንጊ ብምፍጣር ንሕልፈት ሂወት፣ ምጉዳል ኣካልን ዕንወት ንብረትን ዜጋትት የሳጥሕ ምህላዉ፤

መ) እዚ ሃገራዊ ፀገም ከም ዘሎ ኾይኑ ህዝቢ ትግራይ ምእንተ ሰላም፣ ዴሞክራሲን ልምዓትን ብሄራት፣ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ከቢድ መስዋእትነት ከፊሉ ከብቕዕ ንዝኸፈሎ ዋጋ ብዘይምጥን ኣብ ክብሩ መሰረት ዝገበረ መጥቃዕቲ ይፍፀም ምህላዉ፤ መሬት ናይ ምስፍሕፋሕ ሕልሚ ነበገሲ ዝገበሩ ኣንፃር ህዝቢ ትግራይ ዘነፃፀሩ ጎንጊ ዘልዕሉ ጭርሖታት ዘንፀባርቑ ሰልፍታት ክካየዱ ፀኒሖምን ኣለዉን፡፡

ሰ) ኣብ ጉዳይ ኢትዮ-ኤርትራ ህዝቢ ከይተሳተፈሉን ዘላቂ ሰላም ብዘየረጋግፅን ንስምምዕ ኣልጀርስ ግልፅነት ብዘይብሉ መንገዲ ንምትግባር ምንቅስቓስ ምጅማሩ እዚ ህዝቢ ብተሳተፎ ናይ ምውሳን ሕገ መንግስታዊ መሰሉ ዝጥሕስ ተግባር ስለ ዝኾነ፤

ብመሰረት ዓንቀፅ 50 ንኡስ ዓንቀፅ 3 ሕገ መንግስቲ ፌ.ዴ.ሪ.ኢ. ከምኡ እውን ዓንቀፅ 8 ንኡስ ዓንቀፅ 2 ሕገ መንግስቲ ብ/ክ/መ/ትግራይ ቤት ምክሪ ብ/ክ/መ/ትግራይ ንህዝቢ ትግራይ ብምውካል በዓል ዋና ዝልዓለ ስልጣን መንግስቲ ትግራይ ኮይኑ ከም ኣካል መንግስቲ ብመሰረት ድንጋገታት ሕገ መንግስቲ ፌ.ዴ.ሪ.ኢ. ዓንቀፅ 9 ንኡስ ዓንቀፅ 1፣ ዓንቀፅ 13 ንኡስ ዓንቀፅ 1፣ ዓንቀፅ 52 ንኡስ ዓንቀፅ 2/ሀ ሕገ መንግስቲ ፌ.ዴ.ሪ.ኢ. ናይ ምሕላው፣ ናይ ምክባርን ክክበር ናይ ምግባርን ሕገ መንግስታዊ ግቡእ/ሓላፍነት ስለ ዘለዎ፤

ኣብ 5ይ ዘመን መበል 12 ሰሩዕ ጉባኤ ቤት ምክሪ ብ/ክ/መ/ትግራይ ምይይጥ ተኻይድሎም ክውሰኑ 11 ኣጀንዳታት ንምፅዳቕ ብክብርቲ ኣፈ ጉባኤ ምስ ቀረቡ ብኣባላት እዚ ቤት ምክሪ

ንህልው ኩነታት ሃገርናን ምክባር ልዕልነት ሕገ መንግስትናን ዝምልከት ምይይጥ ብምግባር ኣድላይ ውሳኔ (Resolution) ክመሓላለፍ ብሞሽን ተወሳኺ ኣጀንዳ ቀሪቡ ብዝግባእ ተዘትይሉ መበል 12 ኣጀንዳ ኮይኑ ክትሓዝ ብሙሉእ ድምጺ ስለ ስተደገፈ፤

ብመሰረት ደንቢ ቁፅሪ 58/2002 ዓ.ም ኣሰራርሓን ስነ ምግባርን ቤት ምክር ብ/ክ/መ/ትግራይ ንምውሳኔ ተመሓይሹ ዝወፀ ደንቢ ዓንቀፅ 26 ንኡስ ዓንቀፅ 1 ቤት ምክር ብ/ክ/መ/ትግራይ ኣብ ህልው ኩነታት ሃገርና ብዝግባእ ድሕሪ ምዝታይ እቶም ልዕል ኢሎም ዝተጠቐሱ ካልኦትን ሕገ መንግስታዊ ጥሕሰታት ብእዋኑ ክእረሙ ካብ ዘለዎ ፅኑዕ እምነትን ድሌትን ሕገ መንግስታዊ ሓላፍነትን ብምብጋስ ነዚ ዝስዕብ ውሳኔ (Resolution) ምክባር ልዕልነት ሕገ መንግስቲ ፌ.ዴ.ሪ.ኢ. ኣመሓላሊፉ ኣሎ፡፡

1. ኩለመዳይ እዋናዊ ኩነታት ሃገርና ኣብ ኣዝዩ ዘተሓሳስብ ብርኪ ምህላዉ፤ ሃገርና ንዝሓለፉ 27 ዓመታት ኣብ ጉዕዞ ህንፀት ማሕበረ-ኢኮኖሚያዊ ልምዓት፤ ዘላቂ ሰላምን ዲሞክራሲያዊ ስርዓተን ዘመዝገቡዎም ድሙቓት ዓወታት ንድሕሪት ዝመልሰን ዘፍርስን ምዕባለታት ምህላዉ፤ ኮታስ ኣብ ሃገርና ኣዝዩ ዘተሓሳስብ ኩነታት ከም ዘሎ ብምርኣይ በዚ ሓዚ ተፈጢሩ ዘሎ ኩነታት ክጥቀሙ ዝእኽእሉ ናይ ህዝብናን ሃገርናን ፀላእቲ ጥራሕ ምዃናም ተገንዚብና ኩልና ብሄራት፤ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ሓድነትና ኣጠንኪርና ንሃገርና ካብ ሓደጋ ውድቀትን ምብትታንን ክነድሕን ቤት ምክር ብ/ክ/መ/ትግራይ ይፀውዕ፡፡

2. ኩሎም ብሄራት፤ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ሕገ መንግስቲ ፌ.ዴ.ሪ.ኢ. ናይ ምሕላው፤ ናይ ምክባርን ክክበር ናይ ምግባርን ግቡእ/ሓላፍነት ኣለዎም፡፡ እዚ ሕገ መንግስቲ ኣድላይ ኮይኑ እንትርከብ ዝመሓየሸሉ ግልፂ ዝኾነ ሕገ መንግስታዊ መስርሕ ኣብ ዘለዎ ሃገር ብፋሉላዊ ኣካይዳ እዞም ልዕል ኢሎም ዝተጠቐሱ ኮነ ካልኦት ጥሕሰታት ሕገ መንግስቲ እናተፈፀሙ ስቕ ኢልካ ምርኣይ ሃገርና ናብ ዝኸፍኦ ቅልውላው ከእትዋ ስለ ዝኸእል መላእ ብሄራት፤ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ሕጋዊ ብዝኾነ መንገዲ ነዞም ጥሕሰታት ብትረት ብምኹናን ሕገ መንግስታዊ ሓላፍነቶም ንክዋፀኡ ቤት ምክር ብሄራዊ ክልልላዊ መንግስቲ ትግራይ ዓውዲቱ የቕርብ፡፡

3. ኩለን ትካላት ዲሞክራሲ ብሓፈሻ ብፍላይ ድማ ሚድያታት ሃገርና ኣብ ምክባርን ምርግጋፅን ልዕልነት ሕግን ሕገ መንግስታዊ ስርዓትን ዘለወን ግቡእ ብዝግባእ ተረዲኦን ሓላፍነተን ክዋፀኡ ቤት ምክር ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ዓውዲቱ የቕርብ፡፡

4. ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ምስ መንግስታት ፌደራልን ክልላትን ብምትሕብባር ቅድም ክብል ዝጀመሮ ርክባት ህዝቢ ንህዝቢ ኣጠናኺሩ ብምቕፃል ኣብ ምክባር ልዕልነት ሕገ መንግስትን ዘላቂ ሰላምን ሓላፍነቱ ንክዋፃእን ካብ ዝተፈላለዩ ከባቢታት ሃገርና ተፈናቂሎም ንዝመፀኡ ወገናት ድማ ዓቕሙ ዝፈቐዶ ኩሉ ተጠቂሙ እግሪ ከትክሎም ቤት ምክር ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ የተሓሳስብ፡፡

5. ህዝቢ ትግራይ ምስ መላእ ብሄራት፣ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ብሓባር ብምኃን ሳላ ዘካየዶ ቃልስን ዝኸፈሎ መሪር መስዋእትነትን ዛጊድ ዘረጋገፎም ድሙቓት ዓወታት ዓቂቡ ከም ወትሩ ንኹሎም ብሄራት፣ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ዘለዎ ዓብይ ክብርን ፍቕርን ኣጠናኺሩ ብምቕፃል ንኹሎም ዕንቅፋታት ብትዕግስቲ ክፈትሖም ቤት ምክሪ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ፃውዒቱ የቕርብ፡፡

6. መንግስታት ፌደራልን ክልላትን ግልፂ ሕገ መንግስታዊ ጥሕሰት ኣብ ዝፈፀሙ ውልቀ ሰባትን ኣካላትን ልዕልና ሕጊ ናይ ምክባር ሓላፍነቶም ክዋፅኡ ቤት ምክሪ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ፃውዒቱ የቕርብ፡፡

7. ጉዳይ ኢትዮ-ኤርትራ ብሰላም ንክዛዘም ምግባር ብዝለዓለ ድልየት እንቕበሎን እንድግፎን ኮይኑ ነቲ ዝፀንሐ ጎንፂ ንምፍታሕ ዘለቂ ሰላም ብዘረጋግፅ፣ ግልፅነት ብዘለዎን ህዝቢ ብዘሳተፈን መንገዲ ንክፍፀም ቤት ምክሪ ብ/ክ/መ/ትግራይ ፃውዒት የቕርብ።

8. ኣብ መወዳእታ ሐዚ ኣጋጢሙና ዘሎ ፀገም ብቕልጡፍ ፈቲሕና ኣንፃር ድክነትን ድሕረትን ዝጀመርናዮ ቃልሲ ብምሕያል ዘተኣማመን ሰላም፣ ውሕስና ዘለዎ ዴሞክራሲን ዘላቂ ልምዓትን ብምርግጋፅ ኣብ ድሌት፣ ማዕርነትን ምክእኣልን ህዝብታት ዝተመስረተት ሃገር ናይ ምፍጣር ራኢና ንምዕዋት ኩሎም ብሄራት፣ ብሄረሰባትን ህዝብታትን ኢትዮጵያ ሓቢሮም ንክረባረቡ ቤት ምክሪ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ ይፅውዕ፡፡

ቤት ምክሪ ብሄራዊ ክልላዊ መንግስቲ ትግራይ

29 ሰነ 2010

መቐለ